

VĚTRNÍK

Vydává MěstNV ve Vysokém n. Jiz. s aktivem kulturních pracovníků

DUBEN č.4 1985

František Hrubín

Mánesův orloj

D u b e n

Co si z kvítí napleteme vínků
v prstech, jež se dost už ohřály,
než vyžene stromek do lupínků,
než se bílým květem obalí:

Loňské dříví ještě hučí v peci.
Venku slunci div ne letnímu,
pacholátko už se dává svléci,
dávno zapomnělo na zimu.

Voda, vodička už na nás čeká,
už se čistí u samého dna.
Země do vysoka, do daleka
vydechuje - zase svobodná.

Soutěž národních výborů

Rok uplynul a my se znova vracíme k soutěži, kterou vyhlašuje rada okresního národního výboru v Semilech. Po loňském 3. místě se náš národní výbor dostal za rok 1984 na velmi pěkné druhé místo v I. skupině národních výborů za Turnovem. Za námi zůstaly národní výbory Harrachova, Jablonce, Jilemnice, Lomnice, Rokytnice, Rovenská, Semil. Celkový počet získaných bodů dosáhl čísla 162. Někde jsme dosáhli maxima, jinde musíme přidat. Podle následujícího přehledu víme, kde je tomu třeba.

Specifické úkoly	15 bodů	1.-2.místo
neinvestiční část akce Z	19 bodů	1.místo
zemědělství, životní prostředí	11 bodů	1.místo
cbchod, cestovní ruch, MH	5 bodů	4.-5.místo
finanční část	3 body	6.-8.místo
politicko organizátorská práce	54 body	3.místo
kulturně výchovná práce	52 body	4.místo
sociální věci, péče o přestárlé	3 body	8.místo
celkově	162 body	2.místo

Úspěch patří nám všem, kteří svou prací přispívají k rozvoji našeho města, ať je to kterákoliv oblast společenského života. Rada okresního národního výboru v Semilech předala městskému národnímu výboru Čestné uznání, které je zároveň dotováno finanční částkou 20,000,- Kčs. Ale nový rok už má čtvrtinu za sebou a před námi stojí další závažné úkoly a čekají na své splnění. Záleží jen na nás, jak se podaří je zdolat.

- hej -

~~~~~

Vestopách odboje

Rok 1944 :

JUDr Nesvadba Slavomír ze Zlaté Olešnice, zatčen gestapem 10.7. 1944 a dne 26.11.1944 zemřel v Terezíně.
Kremařová Jarmila z Vysokého, nasazena do továrny v Želczném Brodě. Dne 8.12.1944 nalezena utopená v Jizeře.
Kučera Arnošt z Vysokého 114, zatčen 15.12.1944, vrátil se z Terezína 7.5.1945.

Sondergericht - rychlý zvláštní německý - nacistický soud dne 15.června 1944 ve Vysokém nad Jizerou.

V červnových dnech 1944 prožívali občané Vysokého a okolních obcí tragédii, která byla za celou dobu druhé světové války největší na celém území dnešního okresu Semily. Gestapu se podařilo odhalit místa, kde se ukrývali odbojáři a provedlo rozsáhlé zatýkání.

Dne 12.6. 1944 byl zatčen poštovní doručovatel Karel Mařatka. Ve Staré Vsi byl zatčen Otakar Novák a ve Stanovém Marie Zemanová. Téhož dne byl zatýkán gestapem Karel Čermák ze Staré Vsi. Tomu se však podařilo utéci. Až dne 2.7.1944 byl zatčen

Májové dny v našem městě

Všude v naší zemi se v letošním roce bude vzpomínat v květnu na slavné dny vítězství nad fašismem, od kterých uplynulo už 40 let. Jsou to roky prožité v míru. Proto redakce Větrníku připravuje na květen 1985 vydání zvláštního čísla, cele věnovaného odboji na Vysocku a prošlým 40 letům budování socialismu. Alespoň ve zkratce chceme přiblížit program májových oslav v letošním roce a pozvat na ně jménem pořadatelů všechny naše občany.

30. dubna	řazení lampionového průvodu před vodárnou a pálení mírové vatry
20,30 hod.	
1. května	
6,00 hod.	budíček s Větrovankou
9,00 "	řazení májového průvodu u nemocnice
10,00 "	májová manifestace na náměstí/ koncert Větrovanky/
3. května	vernisaž výstavy k 40. výročí osvobození
14,00 hod.	ve Vlastivědném muzeu
5. května	štafeta "Pod partyzánskou vlajkou"
10,30 hod.	na náměstí
9. května	slavnostní plenární zasedání MěNV v Krakonoši,
9,00 hod.	manifestace k 40. výročí osvobození
19,30 "	divadelní představení DS Krakonoš B. Vasiljev "A zbylo jen ticho"
10. května	repríza divadelního představení
14,30 hod.	

Zpráva ze státního statku

Letošní zima se silnými mrazy v lednu a únoru měla příznivý vliv na promrznutí půdy a následně na dobré přezimování ozimého žita a podzervů jetelotrav. Horší je to s vláhou ze sněhu, která nám kvůli zamrzlé půdě utekla z polí a luk a bude nám chybět třeba už v květnu, ale každopádně u vydatnosti pramenité vody. V rostlinné výrobě máme úkoly přibližně stejné jako vloni. Budeme však mít změnu osevu jednotlivých plodin, kdy letos vypouštíme setí jarní pšenice pro stále nízké výnosy a nahradíme ji jarním ječmenem a to i novými perspektivními odrůdami jako je Bonus a Kredit. I ve hnojení umělými hnojivy pomalu přecházíme na kapalná hnojiva, která rostlina přijímá jak kořením, tak i zelení listovou. Kapalná hnojiva působí rychleji, protože se nemusejí rozpouštět a nebude tolik jejich proplachování do spodních vrstev půdy. Ze strojů dostaneme letos nový obilní a bramborový kombajn, samochoďnou řezačku na senáže a další drobnější stroje včetně traktorů, abychom zase trochu urychlili sklizeň zelené píce, obilí i brambor. U mléka máme denně o 0,5 l mléka nižší dojivost než v loňském roce, je to zapříčiněno mrazy v lednu a únoru i částečně horší kvalitou krmné píce.

Josef Poukup.

Z á j m o v á   č i n n o s t   v   u č i l i š t í

Ve vysokém středním odborném učilišti zemědělském pracuje 8 kroužků, které patří svou činností mezi umělecké. Kromě ta-
nečních, džezgymnastiky, dramatického a pěveckého kroužku pra-
cuje i fotografický. Svými pracemi obsazuje různé soutěže mla-
dých fotografů, například Marta Bouzková ze III.ročníku získa-
la v soutěži Mládí ve fotografiích pěkné 3.místo.

Dramatický a pěvecký kroužek se podílí na realizaci kultur-
ních programů nejen pro potřeby učiliště, ale i k oslavám poli-
tických a kulturních výročí města Vysokého jako jsou oslavy
VŘSR či Vítězného února.

Vyvrcholením práce obou kroužků je především soutěž zájmové
umělecké činnosti /ZUČ/, která se letos uskutečnila 21.-23.3.
ve Světlé nad Sázavou. Učňovské mládí rezortu ministerstva ze-
mědělství a výživy před přísnou porotou předvedlo, čím se zabý-
vá v době mimo vyučování. Letošní krajská přehlídka skončila
pro naše učiliště úspěšně zásluhou pěveckého dua Dana Vrkoslavo-
vá a Klára Klacková / obě ze II.ročníku/. Dívčata obsadila cen-
né první místo a postoupila tak do národního kola v Ústí nad Lab.

Pokus o vytvoření hudební skupiny se zdařil. Country skupi-
na ve složení Viták Pavel ze II.ročníku, Viták Petr ze III.roč-
níku a Hubka Petr ze II.ročníku dosáhla v soutěži ZUČ 2.místa.

Dramatický kroužek si pod vedením s. Maturové připravil za-
jímavé pásmo k 40.výročí osvobození naší vlasti pod názvem
"Od VŘSR k dnešku", které uvede i mimo učiliště.

Práce v zájmových kroužcích je náročná, neboť požadavky
na úroveň vystoupení jsou stále vyšší a vyšší a vyžadují pocti-
vost a vytrvalost při nácviku.

My, vedoucí kroužků, jsme rádi, že se našlo pár zapálených
učňů a učnic ochotných obětovat svůj volný čas k přípravám kul-
turního zážitku pro druhé. Věříme, že přidají se k nám i další,
kteří z pohodlnosti ještě váhejí.

Jarmila Novotná.

Melodie Mezinárodního festivalu mládeže v Moskvě

Melodie Festivalu,
melodie mladých krás -
triumf Sovětského svazu
přípravami zdraví nás ...

Kdybych ještě mladá byla
a mohla se ho zúčastnit,
nádhery bych jistě zřela,
jež se nedá vyslovit...

Ludmila Šimůnková

Zákostelí před požárem

=====

/ pokračování /

Naše putování po předpožárním Zákostelí začneme u kostela, kolem kterého byl tenkrát hřbitov, a v místě dnešního pomníku padlých z 1. sv. války je na plánu města z doby před ohněm zakreslena kaple sv. Anny, o níž nic bližšího nevíme. Za ní v ulici stávalo staré, sešlé, dlouho již neužívané stavení staré školy /č. 6/ po požáru již neobnovené. Po přenesení hřbitova počátkem 50. let 19. stol. za město, vznikl zde takzvaný "kozí plácek", kde se při dobytčích trzích prodávaly kozy. Další domky po levé straně ulice byly po požáru zase postaveny. U čísla 4 a 5 došlo k přesunutí číslování asi tak, že domy č. 3 a 4 byly postaveny znova r. 1836 a nynější dům č. 5 byl mezi ně vestavěn rok potom. U domu č. 1, který vyhořel již r. 1833, bývala nějaká hospodářská stavení a dále pak rozsáhlý volný prostor, na jehož počátku byla r. 1911 postavena chata Českého SKI KLUBU / č. 292 - ubytovna Seby 13/. Na jeho konci / poněkud blíže než naproti stojící dům č. 204 s. Hubečkové / stál dům č. 171, který rovněž vyhořel již r. 1833. Za ním jako poslední na této straně ulice dům č. 211. Oba tyto poslední nebyly po požáru již obnoveny. Na rovinatém prostranství od č. 1 rozšířeném o nezastavěné parcely po těchto domech bylo po vybudování první části parku r. 1885 zřízeno školní hřiště, kde se konávaly též slavnosti a sokolská cvičení, takzvaná "Sokolna". V době zakládání parku, zde někde býval rybníček, z něhož se brala voda na zalévání vysázených stromů, keřů a květin. Zmizelými domy č. 171 a 211 šla stavení po této straně před požárem dále než dnes.

Vrátíme se zase ke kostelu. Na rohu menšího bloku do ulice k Roprachticům a k Hradsku stál před požárem dřevěný, údajně dvouposchoďový dům č. 137 Vincence Kramáře, ševce a obchodníka koží. Náležel dříve učiteli Václavu Machkovi a ve velké světnici "v hořejším ponebí" se vyučovalo. Dům byl již r. 1835 znova postaven z cihel a kamene. Na jejich místě se vytvořilo zákostelecké náměstíčko. Konaly se na něm trhy na dobytek, než došlo ke zřízení "dobyččáku" v místech, kde se dnes nalézá ubytovna Energovodu.

Vyhořelé a neobnovené domy č. 139 a 146 odkryly dům č. 140 /obytný dům Seby/, který před tím stál uprostřed malého domovního bloku. R. 1853 ho obec koupila a přestavěla na školu. Po postavení radnice a školy na náměstí r. 1883 byl dům prodán J. A. Nečáskovi. Pod tímto domem v nynější zahradě Maturových stával dům č. 135 po požáru neobnověný.

Za zákostelským náměstíčkem první dům, který byl po požáru postaven, je č. 149 / pí Kramářová /, dva další č. 150 / dnes ulička / a 151 / dnes zahrádka / nebyly obnoveny. Znova postavený domek č. 152 dnes náleží Hanušovým. Na místě vyhořelého domu č. 172 byl až r. 1912 postaven dům s novým číslem 289 / Nesvadbůvi /; další č. 176 zanikl, obnoven byl až domek č. 204. Za ním se ještě nacházel domek č. 208 a pravděpodobně větší selská usedlost č. 222 gruntovníka Václava Korbelaře, jimiž domovní zástavba na této straně ulice před požárem končila. Ani jedno nebylo obnoveno.

V uličce uzavírající větší blok od jihu s jednostrannou zástavbou byly po požáru obnoveny všechny domy kromě č. 159 a 160, na jejichž místě bývala v letech 1895-1933 školní zahrádka a r. 1934 postaven víkendový domek č. 321 dr. Vodseďálka.

Č 145 /Rónovi, Krčmářovi/ je poněkud posunuto dovnitř bloku za malé náměstíčko s vážnicí, která nese datum 4. Juli 1933 a je jako památka udržována. Dům č. 193 /Blehoutovi, Urban-covi/ býval podle starého plánu města uvnitř bloku, po požáru byl postaven do uličky se štítem do zákosteleckého náměstí.

Celkem možno říci, že domky v této čtvrti byly vesměs malé a kromě č. 137 asi přízemní, všechny dřevěné, se štíty jako na náměstí obrácenými do ulice. Na plánu předpožárního města jsou zřejmě zakresleny jednotlivé parcely. Stavení nemusela vždy zaujímat celou parcelu a mezi jednotlivými domky mohly být mezery. Jestli i zde měly některé domky podloubí, nedá se již zjistit. Vzhledem k tomu, že v době číslování r. 1771 číslo 153 dostaly tzv. "Ferské mlýnky" a číslo 154 Vojákův mlýn, dá se soudit, že v té době byl poslední dům v ulici k Hradsku č. 152 /Hanušovi/, v souběžné uličce č. 144 a 145, ostatní byly postaveny později.

Po velkém vypětí, spojeném s novou výstavbou města ve 2. polovině 30. let minulého století, ustala ve Vysokém na dlouho stavební činnost. V Zákostelí se začalo stavět po pravé straně ulice k Hradsku proti zatím již vzrostlému parku až počátkem 30. let našeho století.

Dr. Václav Lukáš.

Z k u l t u r y
=====

Kino MěstNV ve Vysokém zahájí v květnu 1985 znovu svoji činnost a zve návštěvníky na tyto filmy:

4.5. L i m o n á d o v ý J o e
sobota ČSR - obnovená kopie slavné westernové parodie.

8.5. B o r i s e k , m a l ý s e r ž a n t
středa ČSR - film o chlapci, který v těžké době našel svůj domov.

11.5. S t a r c i n a c h m e l u
sobota První český muzikál.

15.5. T ř e t í s k o b a p r o k o c o u r a
středa ČSR - film o horolezečství.

18.5. C u k r , m e d a f e f e r o n k y
sobota Tři filmové povídky z Itálie.

22.5. K o m e d i a n t
středa ČSR - příběh lásky a smrti.

25.5. V á š e ň l á s k y
sobota Itálie - osudný dotek nezkrotné milostné touhy.

J e n p o č k e j , z a j í c í !
Sovětská filmová pohádka. Zač. v 17,00 hod.

29.5. D o p r a v n í i n s p e k t o r
středa SSSR - obžaloba muže za volantem.

Pokud není uvedeno jinak, začátky filmu vždy od 20,00 hod.

Ve Vlastivědném muzeu ve Vysokém nad Jizerou je od 19.dubna 1985 otevřena výstava Jana Antonína P a c á k a

- O B R A Z Y - K R E S B Y - D Ř E V O Ř E Z Y -
Výstava je otevřena denně / kromě pondělí / do června t.r.

9.května v 19,30 hod. přispějí divadelníci ve Vysokém k oslavám 40.výročí osvobození naší vlasti a uvedou hru sovětského autora B.Vasiljeva "A zbylo jen ticho. Zopakují ji ještě následující den 10.května odpoledne ve 14,30 hod. Předprodej vstupenek jako vždy v muzeu.

N o v é k n i h y

/ můžete si je vypůjčit ve Střediskové knihovně /

Humoristická kniha povídek, skečů a pamfletů amerického herce, režiséra a spisovatele W.Allena vyšla pod názvem VEDLEJŠÍ PŘÍZNÁKY.

Dramatické příběhy EPIZODYMEZI VRAŽDAMI napsal M.Kožíšek. MOJE TRICETILETÁ VÁLKA od H.Onofy je příběhem japonského vojáka, účastníka bojů na Filipínách, který žil do r. 1972 v džungli, netuše, že válka už dávno skončila.

VELKÁ TMA POULIULI je název dramatického příběhu náčelníka vesnice na ostrovním státě Západní Samoa. Autorem je A.Wendt. V edici Kamarád vycházejí válečné příběhy Čechů a Slováků z let 1939- 1945 od F.Jánského pod titulem ZKOUŠKA DŮVĚRY

/Soubor leteckých povídek ze západní i východní fronty/. Humorné obrázky ze života chalupáře od F.Nepila JAK SE DĚLÁ CHALUPA ilustroval V.Renčín.

Vzrušující román M.Neumanna o teroristickém gangu, který se snaží vypátrat úkryt válečného pokladu Rommelovy armády, vyšel pod názvem DĚDICOVÉ.

Milostný příběh z dnešní Itálie s detektivní zápletkou BENÁTKY V ZIMĚ napsal E.Robles.

Zajímavý svět v pojišťovně plný dramatických osudů velkých lásek i zklamání objevuje K.Ptáčník v románě DŮM UPROSTŘED MĚSTA.

G.Scerbanenco je autorem dvou detektivních příběhů z dnešní Itálie s názvem SOUKROMÁ VENUŠE.

Obrazová publikace PRAŽSKÝ HRAD ukazuje krásy naší kulturní památky.

Autorem encyklopedické publikace ŠUMAVA OD A DO Z s barevnými fotografiemi je J.Záloha.

V edici Cesty vychází kniha Z.Thomy ZEMĚ BOHŮ A DÉMONŮ s fotografickými přílohami, která nám přibližuje Nepál s jeho památkami a lidovými slavnostmi a problémy.

První svazek známého švédského seriálu o poyedených skřítcích mumiích od T.Janssonové se jmenuje ČARODĚJŮV KLOBOUK.

Dětské příběhy E.Kačírkové POVÍDKY S TAJEMSTVÍM mají někdy i detektivní zápletky.

Scénarista televizní Arabely M.Macourek napsal POHÁDKY ilustrované A.Bornem.

ČESKÉ LIDOVÉ HÁDANKY v podání J.Drdy ilustroval J.Zábranský.

S.Duda ilustroval pohádkové fejetony o holčičce Kateřině SKŘIVÁNEK Z FLETTY od L.Středy.

